

Održano pozvano plenarno predavanje doc. dr. sc. Petre Krpan na trodnevnom međunarodnom skupu 'Open Doors, Open Minds', od 16. prosinca do 18. prosinca 2025. godine na Tehničkom fakultetu u Bihaću.

U sklopu ovog trodnevnog umjentičkog skupa održano je i pozvano plenarno predavanje (engl. *keynote*) doc. dr. sc. Petre Krpan pod nazivom *Materijalna kultura traume: Odjeća kao epistemologija preživljavanja*. Predavanje razmatra odjeću i tekstil kao ključne materijalne i semiotičke prostore u kojem se konstituiraju identitet i iskustvo traume u uvjetima radikalne dehumanizacije koncentracijskih logora. Logorska odjeća, projektirana s ciljem sistematskog poništavanja individualnosti i nametanja uniformiranog, biopolitički kontroliranog tijela (Agamben 1998; Foucault 1977), istodobno funkcionira i kao tihi suputnik preživljavanja: predmet pregovora, improvizacije, skrivenih mikro-gesti te fragilnih strategija očuvanja ljudskog dostojanstva (Scarry 1985; Levi 1986). U njezinoj materijalnosti upisuju se tragovi nasilja, ali i oblici mikro-otpora – od tajnog šivanja i razmjene tkanine do ritualiziranih praksi odijevanja koje zatvorenicama i zatvorenicima omogućuju održavanje osjećaja subjektivnosti i ljudskosti (Young 1993; Koch 2020). Stavljajući ovu povijesnu dimenziju u dijalog sa suvremenim iskustvima prisilnih migracija i odjećom izbjeglica, predavanje otvara šira pitanja etike javne reprezentacije traumatiziranih tijela u muzejskim, umjetničkim i izvedbenim kontekstima (Hirsch 2012; Panagiotopoulos & Panotouvaki 2019). Identitet se pritom ne shvaća kao statična kategorija, nego kao trajni, procesualni oblik opstanka unatoč pokušajima brisanja – kao memorija utkana u tijelo i tkaninu (Butler 2004; Mbembe 2003), često jedine preostale materijalne dokaze postojanja koje čovjek nosi sa sobom.